

BS Huân Thạc Sĩ Nguyễn

Bệnh đậu mùa khỉ là một bệnh lây truyền từ động vật sang người do vi rút đậu mùa khỉ (Monkeypox virus) gây ra. Bệnh có nguồn gốc từ châu Phi, lây truyền từ động vật sang người và từ người sang người qua tiếp xúc trực tiếp với tổn thương da, dịch cơ thể, giọt bắn đường hô hấp, vật dụng cá nhân bị nhiễm và lây truyền từ mẹ sang con. Có biểu hiện phát ban đường mòn nước mắt hoặc miệng, đau và sưng kèm theo sốt, khó chịu và mệt mỏi.

1. Tác nhân gây bệnh

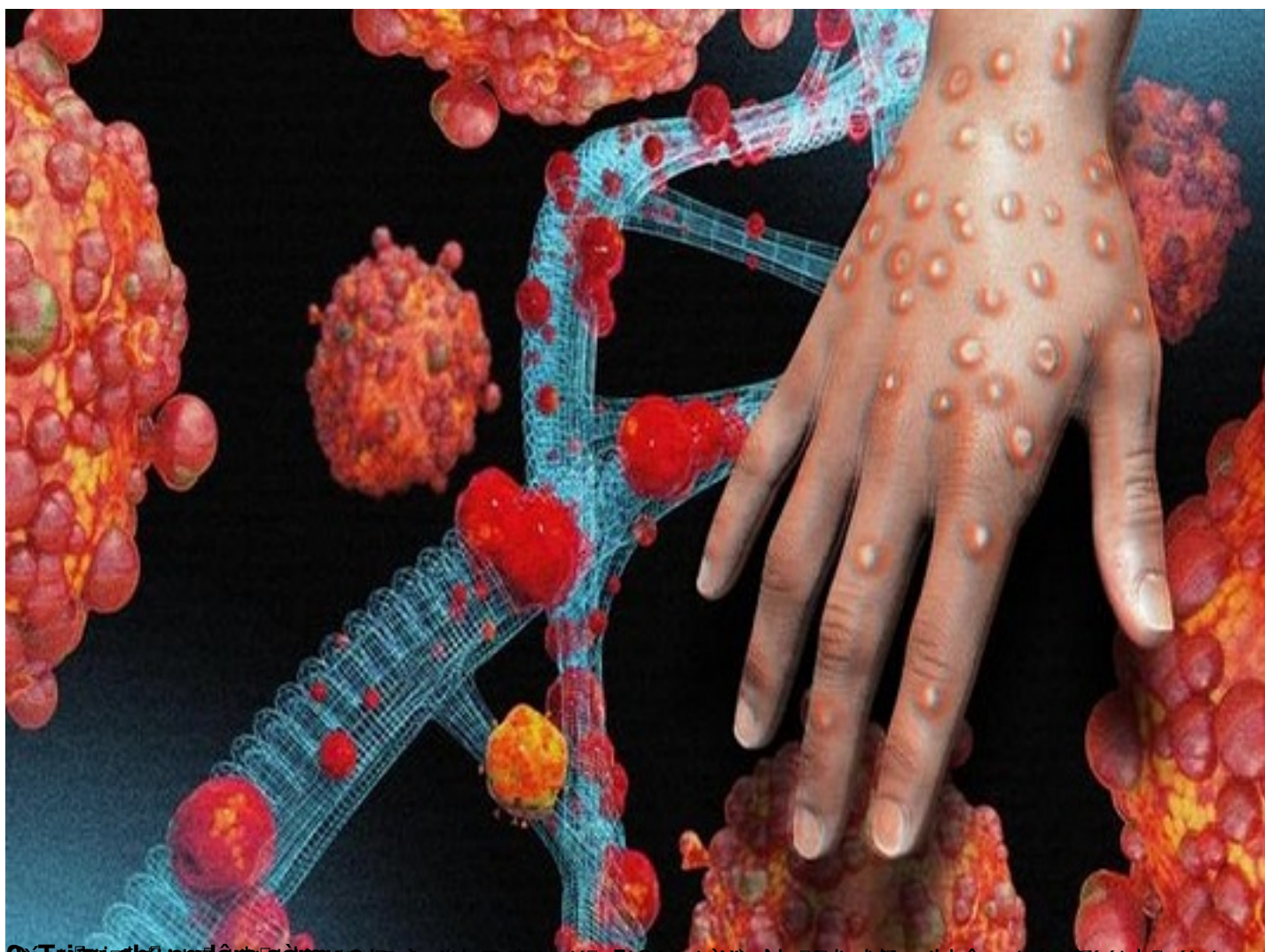
Monkeypox virus là vi rút ADN chuỗi kép có vỏ bọc, thuộc loài Orthopoxvirus, họ Poxviridae, lần đầu tiên được phân lập trên loài khỉ vào năm 1958 từ vi khuẩn huyết thanh Statens, Copenhagen, Đan Mạch.

Hình thái: có dạng hình khối chữ nhật với các cạnh đều đặn, có kích thước khoảng 280 - 320 nm x 200 - 250 nm. Lõi chứa vi rút là một nucleotid với vật liệu di truyền là ADN.

- Vi rút đậu mùa có sức đề kháng cao. Nó sống mạnh ở khô và nhiệt độ phòng, vi rút sống được nhiều tháng. Tuy nhiên, dễ bị bất hoạt bởi chất diệt khuẩn, bởi nhiệt độ > 550C và tia tử ngoại. Vi rút có thể lưu giữ lâu dài trong điều kiện đông khô hoặc bảo quản trong glycerin.

Nguồn bệnh và vật chủ chính của virus đậu mùa khỉ là các loài động vật linh trưởng (khỉ, vượn, tinh tinh) và các loài gặm nhấm (sóc, chuột, chuột túi). Nguồn bệnh và người nhiễm vi rút đậu mùa khỉ cũng là một nguồn bệnh quan trọng.

Bệnh lây truyền từ động vật sang người khi có tiếp xúc với máu, nước bọt hoặc giọt bắn đường hô hấp hoặc tiếp xúc với dịch tiết của vật thụ bệnh trên cơ thể. Bệnh cũng có thể lây truyền từ người sang người khi có tiếp xúc trực tiếp với các tổn thương ngoài da, chất tiết, chất thải đường hô hấp, giọt bắn với người bệnh mắc bệnh. Bệnh cũng có thể lây truyền gián tiếp thông qua các vật dụng, đồ dùng sinh hoạt có chứa mầm bệnh như khăn mặt, chăn, ga trải giường. Có trường hợp ăn thịt động vật bị bệnh hoặc bị nhiễm vi rút đậu mùa khỉ chưa được nấu chín.

Triệu chứng của bệnh đ u mùa kh là những nốt đỏ, sưng, ngứa, có thể biến thành mụn nước, vỡ ra và để lại sẹo. Bệnh đ u mùa kh có thể lây truyền qua tiếp xúc trực tiếp với người bệnh hoặc qua đường hô hấp. Bệnh đ u mùa kh có thể biến thành bệnh đ u mùa kh nặng, đặc biệt là ở người có hệ miễn dịch suy yếu.